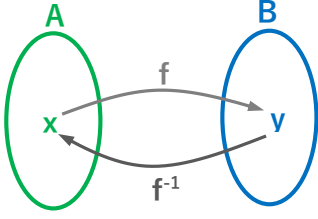

1 - Ters Fonksiyonlarda İşlem:

 $f : A \rightarrow B$

 $f^{-1} : B \rightarrow A$

$$f(x) = y \quad \text{ise} \quad f^{-1}(y) = x$$

Sorular :

1. f fonksiyonunun ikilileri

$$f = \{(-1, 7), (2, -3), (4, 5)\} \quad \text{ise}$$

f^{-1} fonksiyonunun ikililerini yazın

2. $f(x)$ ve $g(x)$ fonksiyonları için

$$f(1) = -4 \quad g^{-1}(2) = 5 \quad \text{ise}$$

$$f^{-1}(-4) + 3.g(5) \quad \text{kaçıya eşittir?}$$

3. $f(x)$ doğrusal fonksiyon

$$f(4) = 11 \quad f^{-1}(2) = 1 \quad \text{ise } f(0) \text{ kaçtır?}$$

4. $f(x) = 3x + a$ ve $f^{-1}(5) = 2$ ise a kaçtır?

5. $f(x) = 4x - 1$

$$f^{-1}(6a+3) = 7 \quad \text{ise } a \text{ kaçtır?}$$

6. $f(2x + 1) = x^2 + ax - 3$

$$f^{-1}(12) = 7 \quad \text{ise } a \text{ kaçtır?}$$

7. $f^{-1}(x + 2) = 7x + a$

$$f(6) = 3 \quad \text{ise } a \text{ kaçtır?}$$

8. $f^{-1}\left(\frac{2x-1}{x+2}\right) = x + 3$

$$f(4a + 7) = \frac{3}{4} \quad \text{ise } a \text{ kaçtır?}$$

9. $f(x) = 4x + 3$ ise $f^{-1}(23)$ kaçtır?

10. $f^{-1}(x) = 6x + 5$ ise $f(17)$ kaçtır?

11. $f(3x + 2) = \frac{x+3}{x-1}$ ise $f^{-1}\left(\frac{7}{3}\right)$ kaçtır?

12. $f^{-1}\left(\frac{x}{3}\right) = 5x + 1$ ise $f(11)$ kaçtır?

13. $f: [2, \infty) \rightarrow [-1, \infty)$

$f(x) = x^2 - 4x + 3$ ise $f^{-1}(15)$ kaçtır?

14. $f: \mathbb{Z}^- \rightarrow \mathbb{Z}$

$f^{-1}(2x + 1) = x^2 + x$ ise $f(6)$ kaçtır?

15. $f(x) = \begin{cases} 2x + 1 & x < 1 \\ x^2 - 2x + 4 & x \geq 1 \end{cases}$ ise $f^{-1}(7)$ kaç eşittir?

16. $f(x) = \begin{cases} -x + 4 & x < -3 \\ 4 - 3x & -1 \leq x \leq 2 \\ -x^2 + 2 & x > 2 \end{cases}$ ise $f^{-1}(-2)$ kaç eşittir?

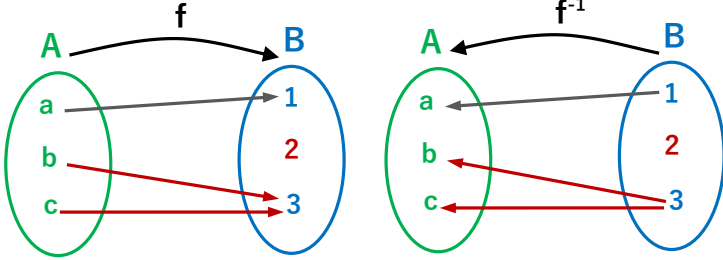
2 - Bir Fonksiyonun Tersinin Varlığı :

Bir fonksiyonun tersinin olması için o fonksiyon

BİREBİR ve **ÖRTEN** olmalı.

* Aşağıdaki f fonksiyonunu inceleyelim

* Fonksiyon **birebir** değil. b ve c nin görüntüleri aynı.
 $f(b)=3$ ve $f(c)=3$

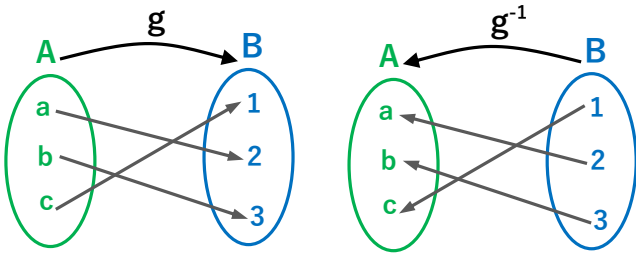
* Fonksiyonun tersi fonksiyon değil. 3 ün iki tane görüntüsü var.
 $f^{-1}(3) = b$ ve $f^{-1}(3) = c$

* Fonksiyon **örten** değil. Değer kümesindeki 2 hiçbir elemanın görüntüsü değil.

* Fonksiyonun tersi fonksiyon değil. 2 nin görüntüsü yok.
 $f^{-1}(2) = \text{Yok}$

* Aşağıdaki g fonksiyonunu inceleyelim

* Fonksiyon **birebir**. Her elemanın görüntüsü farklı.

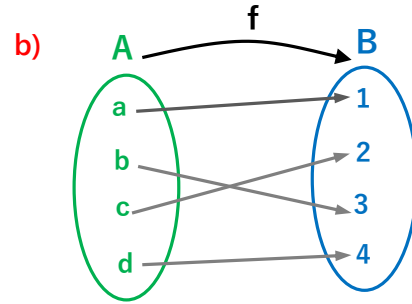
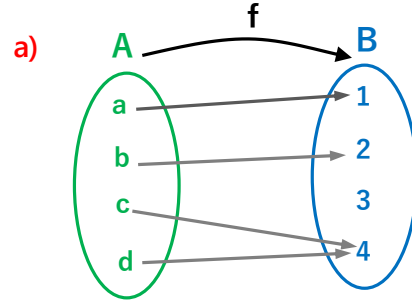
* Fonksiyonun tersi fonksiyon. Her elemanın bir görüntüsü var.

* Fonksiyon **örten**. Değer kümesinde açıkta eleman yok.

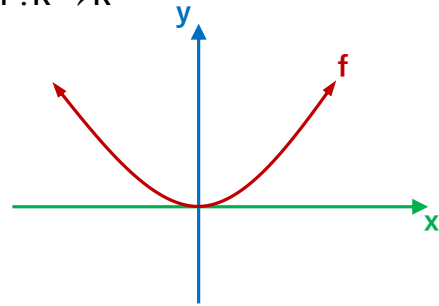
* Fonksiyonun tersi fonksiyon. Her elemanın bir görüntüsü var.

Soru : Aşağıdaki fonksiyonlardan hangisinin veya hangilerinin tersi vardır?

c) $A = \{1,2,3,4\}$ $B = \{5,6,7,8\}$
 $f : A \rightarrow B$
 $f = \{(1,5), (2,7), (3,6), (4,6)\}$

d) $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$

e) $f : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$ $f(x) = 3x + 2$

f) $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ $f(x) = |x|$

3 - Bir Fonksiyonun Ters Fonksiyonunu Bulma :

1. Adım : x ile y nin yerini değiştir.

2. Adım : y yi yalnız bırak.

Sorular :

1. Aşağıdaki fonksiyonların ters fonksiyonlarını bulun.

a) $f(x) = 2x + 5$

b) $f(x) = 7 - 3x$

c) $f(x) = \frac{x+1}{4}$

d) $f(x) = x^3 - 1$

e) $f(x) = (2x - 8)^5 + 1$

f) $f(x) = \sqrt{x} + 7$

g) $f(x) = \sqrt[3]{x-1} + 2$

h) $f(x) = \frac{2}{x} + 1$

i) $f(x) = \frac{x}{2x+3}$

j) $f(x) = \frac{3x+4}{x-1}$

4 - $f(x)=ax+b$ Fonksiyonunun Tersini için Kısa Yol :

$$f(x) = ax + b \quad \text{ise} \quad f^{-1}(x) = \frac{x - b}{a}$$

Sorular :

1. Aşağıdaki fonksiyonların ters fonksiyonlarını kısayoldan bulun.

a) $f(x) = 2x + 5$

b) $f(x) = 4x - 1$

c) $f(x) = x + 7$

d) $f(x) = -2 + 8x$

e) $f(x) = 3 - x$

f) $f(x) = 3x$

g) $f(x) = \frac{x}{7}$

h) $f(x) = \frac{2x}{3} + 4$

i) $f(x) = \frac{x-2}{5}$

j) $f(x) = \frac{x+4}{3}$

2. $f(x) = 3x + 2$ $g(x) = 2x - 1$ ise

$f^{-1}(5) + g^{-1}(-7)$ kaç eştir?

3. $f(x) = x - 2$ $g(x) = \frac{x-1}{4}$

$f^{-1}(x) + g^{-1}(x) = f(18)$ ise x kaçtır?

4. $f^{-1}(x) = 3x - 5$ $g^{-1}(x) = \frac{x}{4} + 1$

$g(x) = 3.f(x) + 6$ ise x kaçtır?

5. $x = 3f(x) - 5$ ise $f(4) + f^{-1}(3)$ kaç eştir?

Daha fazla test ve konu anlatımı için matematikchi.net

1) a) $\frac{x-5}{2}$ b) $\frac{x+1}{4}$ c) $x-7$ d) $\frac{x+2}{8}$ e) $-x+3$

f) $\frac{x}{3}$ g) $7x$ h) $\frac{3x-12}{2}$ i) $5x+2$ j) $3x-4$

2) -2

3) $\frac{13}{5}$

4) 5

5) 7

5 - $f(x) = \frac{ax+b}{cx+d}$ Fonksiyonunun Tersini Kısa Yol :

$$f(x) = \frac{ax+b}{cx+d} \quad \text{ise} \quad f^{-1}(x) = \frac{-dx+b}{cx-a}$$

Sorular :

1. Aşağıdaki fonksiyonların ters fonksiyonlarını kısıyoldan bulun.

a) $f(x) = \frac{2x+5}{3x+4}$

b) $f(x) = \frac{4x-1}{2x-7}$

c) $f(x) = \frac{x+7}{x-8}$

d) $f(x) = \frac{6-x}{x+2}$

e) $f(x) = \frac{5-2x}{8+3x}$

f) $f(x) = \frac{4x}{9x+1}$

g) $f(x) = \frac{2}{3x-5}$

h) $f(x) = \frac{4x+3}{-2x}$

i) $f(x) = \frac{4}{3x}$

2. $f(x) = \frac{5x+4}{2x+1}$ $g(x) = \frac{x-1}{x+2}$ ise

$f^{-1}(3) + g^{-1}\left(\frac{1}{4}\right)$ kaçta eşittir?

3. $f^{-1}(x) = \frac{2x}{x+3}$ $g^{-1}(x) = \frac{3x+8}{4}$

$f(x) \cdot g(x) = 8$ ise x kaçtır?

4. $x = \frac{4f(x)+2}{f(x)-3}$ ise $f^{-1}(x)$ i bulun

5. $f: \mathbb{R} - \{a\} \rightarrow \mathbb{R} - \{b\}$

$f(x) = \frac{4x+12}{2x-6}$ fonksiyonu bire bir ve örten ise

a ve b sayıları kaçtır?

Daha fazla test ve konu anlatımı için matematikchi.net

1) a) $\frac{-4x+5}{3x-2}$ b) $\frac{7x-1}{2x-4}$ c) $\frac{8x+7}{x-1}$ d) $\frac{-2x+6}{x+1}$

e) $\frac{-8x+5}{3x+2}$ f) $\frac{-x}{9x-4}$ g) $\frac{5x+2}{3x}$ h) $\frac{3}{-2x-4}$ i) $\frac{4}{3x}$

2) 3

3) -2

4) $\frac{4x+2}{x-3}$

5) $a=3$ $b=2$

6 - Ters Fonksiyon Yardımı ile $f(x)$ i Bulma :**Sorular :**

1. $f(2x + 1) = 4x + 6$ ise $f(x)$ fonksiyonunu bulun.

2. $f(x - 2) = x^2 - 3x + 2$ ise

a) $f(x)$ fonksiyonunu bulun. b) $f(4)$ kaç eştir?

3. $f^{-1}(6x + 1) = 3x + 2$ ise $f(x)$ fonksiyonunu bulun.

4. $f\left(\frac{x-1}{x+3}\right) = x - 2$ ise $f^{-1}(x)$ fonksiyonunu bulun.

5. $f^{-1}(4x + 2) = 2x - 5$

$g(x - 1) = 3x - 5$

$f(x) + g^{-1}(x) = 8$ denkleminin kökü kaçtır?

6. $f\left(\frac{x-1}{2}\right) = 3x - 4$ ise $f^{-1}(x + 2)$ fonksiyonunu bulun.

7. $f\left(\frac{4-x}{x-2}\right) = x - 1$ ise $f(x + 1)$ fonksiyonunu bulun.

8. $f\left(\sqrt{x-1} + 2\right) = x + 4$ ise

$f(x) + f(3) = 47$ denkleminin kökünü bulun.

Daha fazla test ve konu anlatımı için

matematikchi.net

1) $2x + 4$

2) a) $x^2 + x$ b) 20

3) $2x - 3$

4) $\frac{x+1}{x+5}$

5) -2

6) $\frac{x+3}{6}$

7) $\frac{x+6}{x}$

8) -4 ve 8

7 - Matematiksel İşlemleri Farkederek**f(x) Fonksiyonunu Bulma :****Sorular :**

1. $f(x^2 + 1) = \sqrt{x^2 + 1} + \frac{1}{x^2 + 1} - 5$ ise

f(x) fonksiyonunu bulun.

2. $f(x^2 + 3x) = 5x^2 + 15x + 1$ ise f(x) fonksiyonunu bulun.

3. $f\left(\frac{x^3 + 3}{x^2 - 1}\right) = \frac{x^2 - 1}{x^3 + 3} + 2$ ise f(-2) kaçadır?

4. $f\left(x + \frac{1}{x}\right) = x^2 + \frac{1}{x^2}$ ise f(x) fonksiyonunu bulun.

5. $f(x^2 + 1) = x^4 + 2x^2 + 3$ ise f(x) fonksiyonunu bul.

6. $f(x + 1) = x^3 + 3x^2 + 3x$ ise $f^{-1}(x)$ fonksiyonunu bul.

Daha fazla test ve konu anlatımı için matematikchi.net

1) $f(x) = \sqrt{x} + \frac{1}{x} - 5$

2) $f(x) = 5x + 1$

3) $\frac{3}{2}$

4) $f(x) = x^2 - 2$

5) $f(x) = x^2 + 2$

6) $f^{-1}(x) = \sqrt[3]{x + 1}$

8 - Parabolik Fonksiyonların Tersleri:**Sorular:**

1. $f : (-\infty, 0] \rightarrow [3, \infty)$

 $f(x) = x^2 - 3$ ise $f^{-1}(x)$ fonksiyonunu bulun.

2. $f : (-\infty, 2] \rightarrow [1, \infty)$

 $f(x) = x^2 - 4x + 5$ ise $f^{-1}(x)$ fonksiyonunu bulun.

3. $f : [-3, \infty) \rightarrow [1, \infty)$

 $f(x) = x^2 + 6x + 2$ ise $f^{-1}(x)$ fonksiyonunu bulun.**Daha fazla test ve konu anlatımı için matematikchi.net**

1) $f^{-1}(x) = -\sqrt{x+3}$

2) $f(x) = 2 - \sqrt{x-1}$

3) $f^{-1}(x) = -3 + \sqrt{x+7}$